

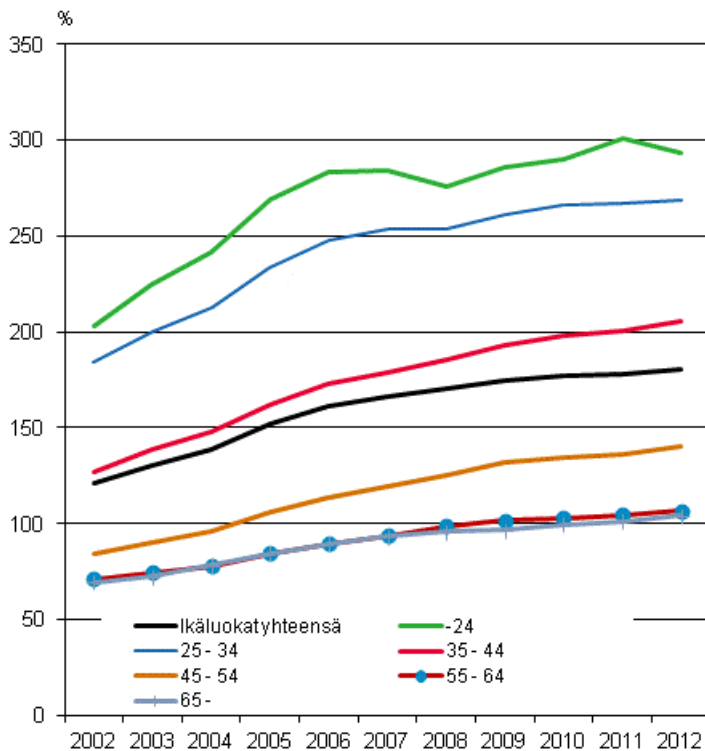
Velkaantumistilasto 2012

Velkaantumisasteet

Asuntovelat kasvoivat 4,7 prosenttia vuonna 2012

Asuntovelallisilla asutokunnilla oli asuntovelkaa keskimäärin 180 prosenttia vuosituloistaan vuonna 2012, ilmenee Tilastokeskuksen velkaantumistilastosta. Alle 25-vuotiaita lukuun ottamatta asuntovelkojen osuus tuloista kasvoi kaikenikäisillä asutokunnilla. Edellisvuodesta asuntovelallisten asutokuntien tulot kasvoivat nimellisesti 3,2 prosenttia ja asuntovelat 4,7 prosenttia.

Asuntovelkojen osuus asuntovelallisten asutokuntien tuloista 2002-2012

Asuntovelallisia asuntokuntia oli 869 800 vuonna 2012. Asuntovelkaa niillä oli keskimäärin 92 370 euroa. Eniten asuntovelkaa oli 25–34-vuotiaiden asuntokunnilla, joilla sitä oli 122 180 euroa velallista asuntokuntaa kohti. Tuloihin suhteutettuna eniten, lähes kolme kertaa vuositulojen verran, asuntovelkaa oli alle 25-vuotiaiden asuntokunnilla.

Velallisia asuntokuntia oli kaikkiaan 1 393 700 eli 54 prosenttia kaikista asuntokunnista. Yhteensä niillä oli velkaa 108,7 miljardia euroa. Velallista asuntokuntaa kohti velkaa oli 77 990 euroa. Asuntokuntien veloista 80,3 miljardia euroa eli 74 prosenttia oli asuntovelkoja. Muuta velkaa, jota ovat esimerkiksi auto-, kesämökki- ja kulutusvelat, asuntokunnilla oli 20,8 miljardia, elinkeinotoimintaan tai tulonhankintaan otettua velkaa 6,0 miljardia ja opintovelkaa 1,6 miljardia euroa.¹⁾

Kymmenellä prosentilla asuntokunnista eli 263 200 asuntokunnalla velat olivat vähintään kolminkertaiset käytettävissä oleviin vuosituloihin verrattuna. Vuonna 2002 niin paljon velkaa oli 97 370 asuntokunnalla eli neljällä prosentilla asuntokunnista. Yleisimpiä suuret velat olivat asuntokunnilla, joiden viitehenkilö oli 25–34-vuotias. Sen ikäisistä asuntokunnista lähes neljänneksellä eli 94 500 asuntokunnalla velat olivat vähintään kolminkertaiset vuosituloihin verrattuna. Viidellä prosentilla velallisista asuntokunnista eli 63 580 asuntokunnalla velkaa oli vähintään viisi kertaa vuositulojen verran.

Asuntokuntien velat ovat vuosikymmenen aikana kasvaneet selvästi enemmän kuin tulot. Vuodesta 2002 vuoteen 2012 asuntokuntien velat reaalisesti kaksinkertaistuivat, kun niiden käytettävissä olevat rahatulot kasvoivat samana aikana 27 prosenttia. Eniten, 130 prosenttia, kasvoivat asuntovelat. Vuonna 2002 asuntovelkojen osuus asuntokuntien kaikista veloista oli 65 prosenttia ja vuonna 2012 jo 74 prosenttia.

Korkoja asuntokunnat maksoivat vuonna 2012 yhteensä 2,5 miljardia euroa, mistä 1,7 miljardia oli asuntolainan korkoja. Keskimääräiset korkomenot velallista asuntokuntaa kohti olivat 1 820 euroa. Velallisista asuntokunnista 46 prosenttia maksoi korkoja enintään 1 000 euroa ja seitsemän prosenttia yli 5 000 euroa.

1) Muut velat eivät ole vertailukelpoisia aiempien vuosien kanssa, sillä verohallinto on muuttanut ohjeistustaan niiden ilmoittamisesta.

Sisällys

Asuntovelat kasvaneet muita velkoja enemmän.....	4
1. Useimmin velkaa 25–54-vuotiaiden asuntokunnilla.....	6
2. Neljällä viidestä lapsiperheestä asuntovelkaa.....	7
3. Eniten velkaa Etelä-Suomen asuntokunnilla.....	9
4. 412 000 asuntokunnalla velkaa vähintään 100 000 euroa.....	10
5. Korkomenojen vaihtelut suuria.....	15

Taulukot

Taulukko 1. Asuntokuntien lukumäärä ja velat 2012.....	8
Taulukko 2. Asuntokunnat, joilla velkaa vähintään 100 000 tai 200 000 euroa vuonna 2012	11
Taulukko 3. Asuntokunnat, joilla asuntovelkaa vähintään 100 000 tai 200 000 euroa vuonna 2012.....	12
Taulukko 4. Asuntokuntien velkaantumisasasteet ikäluokittain 2002–2012, %	13
Taulukko 5. Asuntovelallisten asuntokuntien velkaantumisasasteet ikäluokittain 2002–2012, %	14
Taulukko 6. Asuntovelallisten asuntokuntien velkaantumisasasteet suuralueittain 2002-2012, %	14
Taulukko 7. Asuntovelallisten asuntokuntien velkaantumisasasteet tuloviidenneksittäin 2002-2012, %	15

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Velallisten asuntokuntien lukumäärä ja velkaantumisasasteet 2012.....	17
--	----

Kuviot

Kuvio 1. Asuntokuntien velat velkalajeittain 2002-2012, vuoden 2012 hinnoin.....	4
Kuvio 2. Asuntokuntien velat velkalajeittain 2002-2012.....	5
Kuvio 3. Asuntokuntien korot velkalajeittain 2002-2012, vuoden 2012 hinnoin.....	6
Kuvio 4. Asuntovelat ja velat yhteensä asuntokuntaa kohti ikäluokittain 2012.....	7
Kuvio 5. Velat velallista asuntokuntaa kohti 2002 ja 2012, vuoden 2012 hinnoin.....	9
Kuvio 6. Asuntovelat asuntovelallista asuntokuntaa kohti 2002 ja 2012, vuoden 2012 hinnoin.....	10
Kuvio 7. Asuntovelkojen korot sekä korot yhteensä velallista asuntokuntaa kohti 2002-2012 , vuoden 2012 hinnoin.....	15

Velkaantumistilaston laatuseloste.....	18
--	----

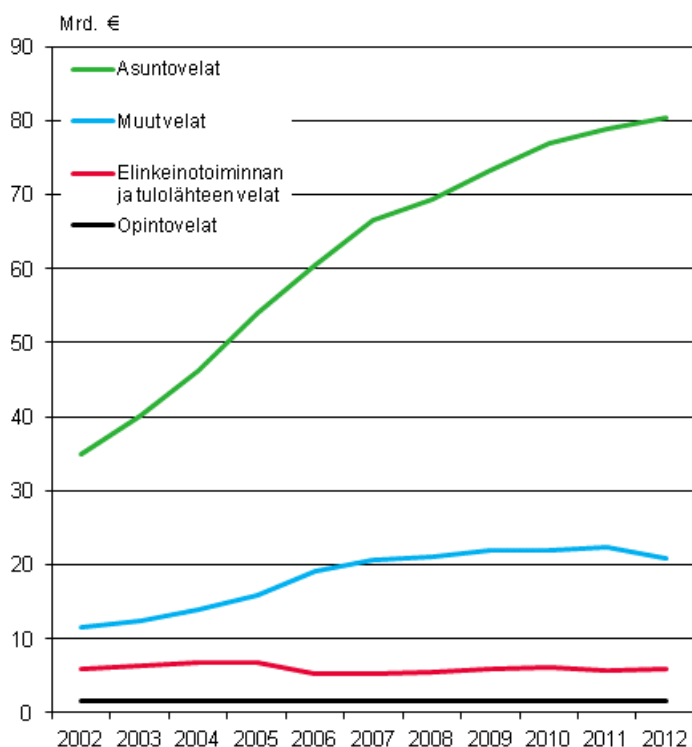
Asuntovelat kasvaneet muita velkoja enemmän

Velallisia asuntokuntia oli 1 393 700 vuonna 2012. Velkaa asuntokunnilla oli yhteensä 108,7 miljardia euroa eli 77 990 euroa velallista asuntokuntaa kohti. Asuntokuntien veloista 80,3 miljardia euroa eli 74 prosenttia oli asuntolainoja. Asuntovelkaa oli 870 000 asuntokunnalla. Asuntovelat kasvoivat edellisvuodesta nimellisesti 4,7 prosenttia ja asuntovelallisten asuntokuntien lukumäärä 1,3 prosenttia. Asuntovelallisilla oli asuntovelkaa keskimäärin 92 370 euroa. Kaikkiaan asuntokuntia oli 2 579 800, joten kaikista asuntokunnista 54 prosentilla oli velkaa ja 34 prosentilla asuntovelkaa.

Elinkeinoimintaa ja tulonhankintaa varten otettuja velkoja asuntokunnilla oli 6,0 miljardia euroa. Vuonna 2012 sellaista velkaa oli 78 600 asuntokunnalla, 75 900 euroa velallisasuntokuntaa kohti. Edellisvuodesta nämä velat kasvoivat kahdeksan prosenttia. Opintovelkaa oli 280 500 asuntokunnalla, yhteensä 1,6 miljardia euroa. Opintovelat kasvoivat edellisvuodesta viisi prosenttia. Opintovelkaa opintovelallisilla asuntokunnilla oli keskimäärin 5 700 euroa. Vuonna 2012 opintovelallisten asuntokuntien määrä kasvoi 2,3 prosenttia.

Kulutukseen tai suurehkoihin hankintoihin kuten autoa tai loma-asuntoa varten otettua ns. muuta velkaa oli 851 700 asuntokunnalla. Näitä velkoja asuntokunnilla oli 20,8 miljardia euroa. Velallista asuntokuntaa kohti muuta velkaa oli 24 410 euroa.¹⁾

Kuvio 1. Asuntokuntien velat velkalajeittain 2002-2012, vuoden 2012 hinnoin

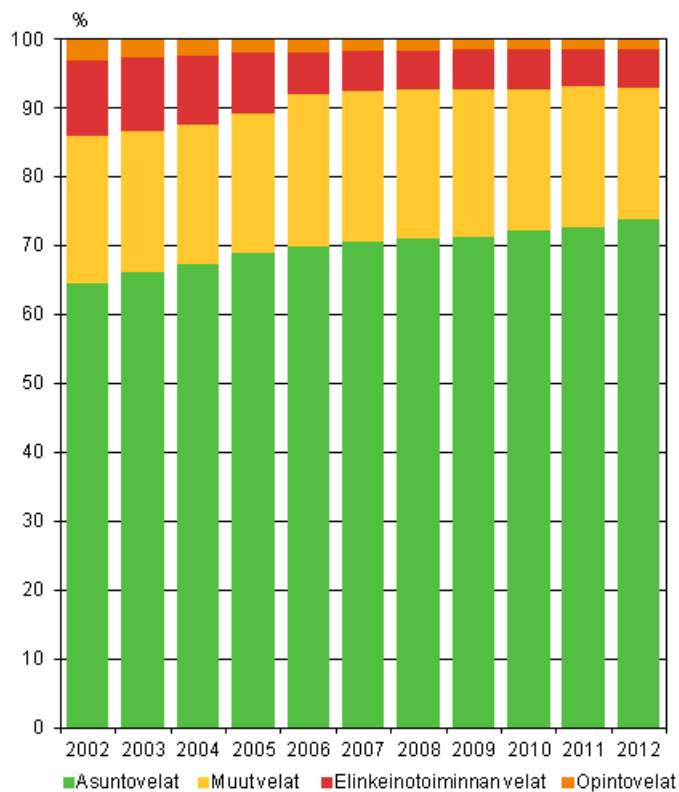

Asuntovelat ovat kasvaneet pitkään muita velkoja nopeammin. Vuodesta 2002 ne ovat kasvaneet reaalisesti 130 prosenttia, kun kaikki velat ovat samana aikana kaksinkertaistuneet. Asuntovelat kasvoivat eniten viime vuosikymmenen alkupuolella, jolloin ne kasvoivat reaalisesti yli kymmenen prosentin vuosivauhtia. Vuoden 2007 jälkeen asuntovelkojen kasvuvauhti on hidastunut, mutta jatkunut edelleen muita velkoja nopeampana. Asuntovelallisten asuntokuntien määrä on vuodesta 2002 kasvanut lähes kolmanneksen ja keskimääräiset asuntovelat 75 prosenttia.

1) Muut velat eivät ole vuoden 2012 osalta vertailukelpoisia aiempien vuosien kanssa, sillä verohallinto on muuttanut ohjeistustaan niiden ilmoittamisesta rahoituslaitosten vuosi-ilmoituksilla. Vuodesta 2012 lähtien velkatietoja ei tarvitse antaa kuluttajansuojalain 7 luvun 7 §:n 1 kohdassa tarkoitetuista jatkuvista luotoista. Jatkuvia luottoja ovat esimerkiksi yleis- ja erityisluottokorttiluotot, luotolliset tilit sekä muut luotot, joita kuluttaja voi luottorajan puitteissa käyttää jatkuvasti ilman luotonantajan erillistä luottopäätöstä. Muutos vaikuttaa muiden velkojen kokonaissummaan, mutta erityisesti velallisten lukumääriin. Tällaiset luotot ovat enimmäkseen pienehköjä, joidenkin satojen tai muutaman tuhannen euron luokkaa olevia, mutta niitä on monilla.

Elinkeinotoimintaa tai tulonhankintaa varten otettua velkaa asuntokunnilla oli vuonna 2012 reaalisesti yhtä paljon kuin vuonna 2002, velallisasuntokuntien määrä sen sijaan on vähentynyt 30 prosenttia. Opintovelkaakin asuntokunnilla oli vuonna 2012 reaalisesti yhtä paljon kuin vuonna 2002, mutta opintovelallisia seitsemän prosenttia vähemmän. Muut velat kasvoivat selvästi viime vuosikymmenen puolivälin tienoilla, mutta sen jälkeen niiden kasvu on ollut huomattavasti hitaampaa.²⁾

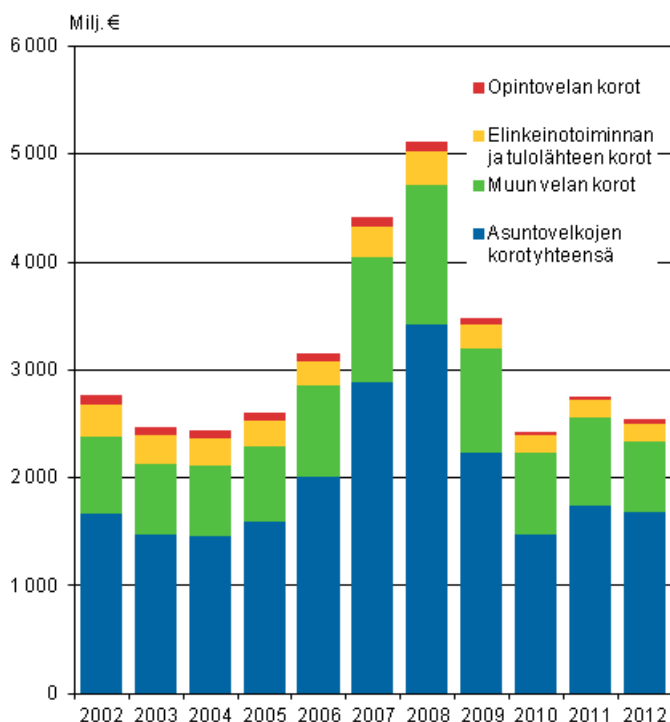
Kuvio 2. Asuntokuntien velat velkalajeittain 2002-2012

Korkoja asuntokunnat maksoivat vuonna 2012 yhteensä 2,5 miljardia euroa. Korkomenojen määrä on vaihdellut huomattavasti lainakannan muutoksia enemmän. Vuonna 2012 korkomenot pienenevät edellisvuodesta runsaat viisi prosenttia. Vuoteen 2002 verrattuna asuntokunnat maksoivat korkoja reaalisesti kahdeksan prosenttia vähemmän, vaikka niiden velat ovat tänä aikana kaksinkertaistuneet.

2) Tarkkaa arviota siitä, paljonko muita velkoja jäi vuoden 2012 vuosi-ilmoitusmenettelymuutoksen takia ilmoittamatta on vaikea tehdä, koska näitä luottoja ei verottajan aineistossa ole eroteltu. Luottokantatilaston ja Suomen Pankin tilastojen sekä vuosi-ilmoitusaineiston luottokohtaisten tietojen perusteella vaikutus on noin 1,5–2,5 miljardia euroa eli 8–11 prosenttia muista veloista ja 2–3 prosenttia kaikista veloista. Muutos vaikuttaa paitsi velkojen kokonaissummiin ja velallisten lukumääriin myös velallista kohti laskettuihin keskimääräisiin velkoihin. Vuonna 2012 asuntokuntia, joilla oli muuta velkaa, oli 325 000 edellisvuotista vähemmän.

Kuvio 3. Asuntokuntien korot velkalajeittain 2002-2012, vuoden 2012 hinnoin

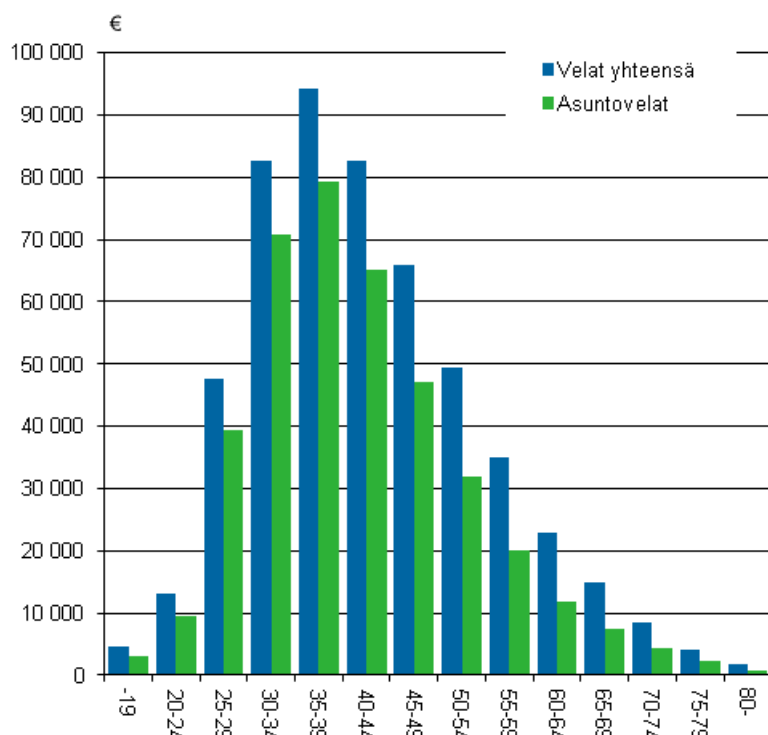
1. Useimmin velkaa 25–54-vuotiaiden asuntokunnilla

Asuntokunnan ikä, rakenne ja lapsiluku vaikuttavat siihen, kuinka paljon ja minkälaista velkaa niillä on. Alueelliset erot näkyvät selvimmin asuntovelkojen määrissä ja tulotaso rajoittaa asuntokuntien lainamahdollisuuksia. Suomessa oman asunnon hankinta vaikuttaa selvästi eniten asuntokuntien velkaantumiseen ja asuntovelkojen osuus veloista näyttää edelleenkin kasvavan.

Kolmella neljästä asuntokunnasta, joiden viitehenkilö oli 25–54-vuotias, oli velkaa. Joka toisella alle 25-vuotiaiden asuntokunnistakin oli velkaa ja vasta yli 65-vuotiaista asuntokunnista selvä enemmistö eli neljä viidestä oli velattomia.

Asuntovelat olivat yleisiä jo alle 30-vuotiailla ja koska laina-ajat ovat pitkiä ja asunnonvaihdot vaativat uutta lainaa, maksetaan niitä pitkään. Kaikissa ikäluokissa asuntovelkojen osuus veloista oli suurin ja vielä eläkeikäistenkin veloista oli lähes puolet asuntovelkoja. Opintovelallisista enemmistö oli nuoria, kun taas elinkeinotoimintaan ja tulonhankintaan tarkoitettut velat olivat tyypillisiä kohtalaisen varttuneille asuntokunnille. Tasaisimmin iän mukaan jakautuvat muuhun kulutukseen ja suurempiin hankintoihin otetut velat.

Kuvio 4. Asuntovelat ja velat yhteensä asuntokuntaa kohti ikäluokittain 2012

Useimmin asuntovelallisia olivat 35–44-vuotiaiden asuntokunnat, joista 61 prosentilla oli asuntovelkaa (Taulukko 1). Asuntovelat olivat yleisiä myös 25–34-vuotiaiden sekä 45–54-vuotiaiden asuntokunnilla, joista asuntovelallisia oli lähes puolet. Eniten asuntovelkaa oli 25–34-vuotiaiden asuntokunnilla, joilla sitä oli 122 180 euroa asuntovelallista asuntokuntaa kohti.

Kaikki velat mukaan lukien velkaa oli eniten 35–44-vuotiaiden asuntokunnilla, 113 330 euroa velallista asuntokuntaa kohti. Niillä oli asuntovelkojen lisäksi usein kulutukseen ja hankintoihin otettua muuta velkaa. Muuta velkaa oli lähes puolella 35–54-vuotiaiden asuntokunnista, eniten 45–54-vuotiailla, joilla muuta velkaa oli 29 950 euroa velallista asuntokuntaa kohti.

Opintovelkaa oli 280 500 asuntokunnalla keskimäärin 5 700 euroa. Noin kolmanneksella asuntokunnista, joiden viitehenkilö oli alle 35-vuotias, oli opintovelkaa. Suurimmat opintovelat olivat 25–34-vuotiailla, keskimäärin 6 750 euroa velallista asuntokuntaa kohti. Opintovelallisten määrä väheni 2000-luvulla, mutta alkoi viime vuosikymmenen lopulla jälleen kasvaa. Vuonna 2012 opintovelkaa oli 319 310 hengellä ja heillä opintovelkaa 5 010 euroa opintovelallista kohti. Edellisvuodesta opintovelallisten määrä kasvoi 2,5 prosenttia.

Elinkeinotoimintaan tai tulonhankintaan tarkoitettuja velkoja oli aika harvalla asuntokunnalla, mutta ne olivat kohtalaisen suuria. Edellisvuodesta velallisten asuntokuntien määrä kasvoi prosentin ja velat kahdeksan prosenttia. Velallisia asuntokuntia oli 78 600 ja niiden keskimääräiset velat 75 920 euroa. Asuntokunnat, joilla oli näitä velkoja, olivat muita vanhempia: niistä kaksi kolmesta oli sellaisia, joiden viitehenkilö oli vähintään 45-vuotias. Velkamäärät sen sijaan eivät juuri vaihdelleet iän mukaan.

2. Neljällä viidestä lapsiperheestä asuntovelkaa

Velat olivat selvästi yleisempiä niillä asuntokunnilla, joissa on lapsia, kuin lapsettomilla. Lapsettomista asuntokunnista yli puolet oli velattomia, sitä vastoin niistä asuntokunnista, joissa oli lapsia, vain vajaa viidennes. Asuntokunnista, joissa lapsia oli vähintään kaksi, oli velattomia 15 prosenttia. Velkaa asuntokunnilla oli sitä enemmän, mitä useampia lapsia siinä oli. Lapsettomilla asuntokunnilla oli velkaa

keskimäärin 57 240 euroa, yksilapsisilla 101 460 ja vähintään kolmilapsisilla 137 010 euroa velallista suntokuntaa kohti.

Asuntokunnista, joissa oli lapsia, oli kahdella kolmesta asuntovelkaa. Asuntokunnissa, joissa on lapsia, vanhemmat ovat tietenkin usein iässä, jossa asuntovelat ovat yleisiä. Silti kaikenikäisillä asuntokunnilla joihin kuului lapsia oli lapsettomia useammin velkaa. Lapsettomista asuntokunnista asuntovelallisia oli neljännes. Asuntovelkaa lapsettomilla asuntovelallisilla oli keskimäärin 72 990 euroa, yksilapsisilla 107 570 ja vähintään kolmilapsisilla 126 410 euroa. Muuta velkaa oli 28 prosentilla lapsettomista ja 51 prosentilla niistä asuntokunnista, joissa oli lapsia. Lapsettomilla asuntokunnilla oli velkaa 21 840 euroa velallista asuntokuntaa kohti ja niillä, joissa oli lapsia 29 180 euroa. Opintovelkaa sen sijaan oli hieman enemmän lapsettomilla asuntokunnilla kuin niillä, joissa oli lapsia.

Taulukko 1. Asuntokuntien lukumäärä ja velat 2012

	Asuntokuntia	Velallisia yhteensä	Velallisten osuus, %	Velat keskimäärin, €	Asuntovelallisia	Osuus asuntokunnista, %	Velat keskimäärin, €
Yhteensä	2 579 978	1 393 711	54,0	77 994	869 777	33,7	92 370
1 hengen talous	1 069 933	398 078	37,2	42 793	201309	18,8	63 260
- 24	106 579	45 435	42,6	19 911	8 614	8,1	79 717
25 - 34	151 918	93 410	61,5	49 104	44 818	29,5	84 562
35 - 44	103 777	58 325	56,2	63 875	38 567	37,2	78 139
45 - 54	144 619	69 237	47,9	52 203	43 011	29,7	61 843
55 - 64	195 223	75 437	38,6	37 510	41 364	21,2	43 806
65 -	367 817	56 234	15,3	24 432	24 935	6,8	30 991
2 aikuista, ei lapsia	798 328	426 113	53,4	66 615	238 940	29,9	81 224
- 24	53 683	33 432	62,3	31 267	7 602	14,2	102 818
25 - 34	98 126	81 399	83,0	92 277	49 544	50,5	128 551
35 - 44	48 904	38 947	79,7	107 651	29 580	60,5	115 307
45 - 54	108 113	78 033	72,2	75 661	52 416	48,5	74 843
55 - 64	220 167	122 299	55,5	55 707	67 061	30,5	52 950
65 -	269 335	72 003	26,7	40 546	32 737	12,2	41 924
1 aikuinen + väh. 1 lapsi	100 413	64 247	64,0	60 253	38 900	38,7	83 553
Väh. 2 aikuista + väh. 1 lapsi	465 688	401 659	86,3	125 839	329 598	70,8	121 196
Muu asuntokunta	145 419	103 614	71,3	85 554	61 030	42,0	81 963

Kahden aikuisen asuntokunnista, joissa oli lapsia, oli 71 prosentilla asuntovelkaa (Taulukko 1). Asuntovelkaa näillä asuntokunnilla oli keskimäärin 121 200 euroa. Muutakin velkaa tällaisilla asuntokunnilla oli muita useammin. Velattomia näistä asuntokunnista oli vain 14 prosenttia. Kulutukseen ja hankintoihin otettua velkaa näistä asuntokunnista oli 55 prosentilla.

Yksinhuoltajista monella oli velkaa, mutta asuntovelkaa huomattavasti harvemmin kuin silloin, kun asuntokunnassa oli useampi aikuinen. Kahdella kolmesta yksinhuoltajasta oli velkaa ja 39 prosentilla asuntovelkaa. Velallista kohti heillä oli velkaa 64 250 euroa ja asuntovelkaa asuntovelallista kohden 83 550 euroa. Muuta velkaa yksinhuoltajien asuntokunnista oli joka kolmannella.

Lapsettomien asuntokuntien velkaantuneisuus vaihtelee huomattavasti ikäluokittain. Kahden aikuisen lapsettomilla asuntokunnilla oli useimmin velkaa 25–34-vuotiailla, joista 83 prosentilla oli velkaa ja 51 prosentilla asuntovelkaa. Asuntovelkaa niillä oli varsin paljon, 128 550 euroa asuntovelallista kohti, eli hieman enemmän kuin niillä kahden aikuisen asuntokunnilla, joissa oli lapsia.

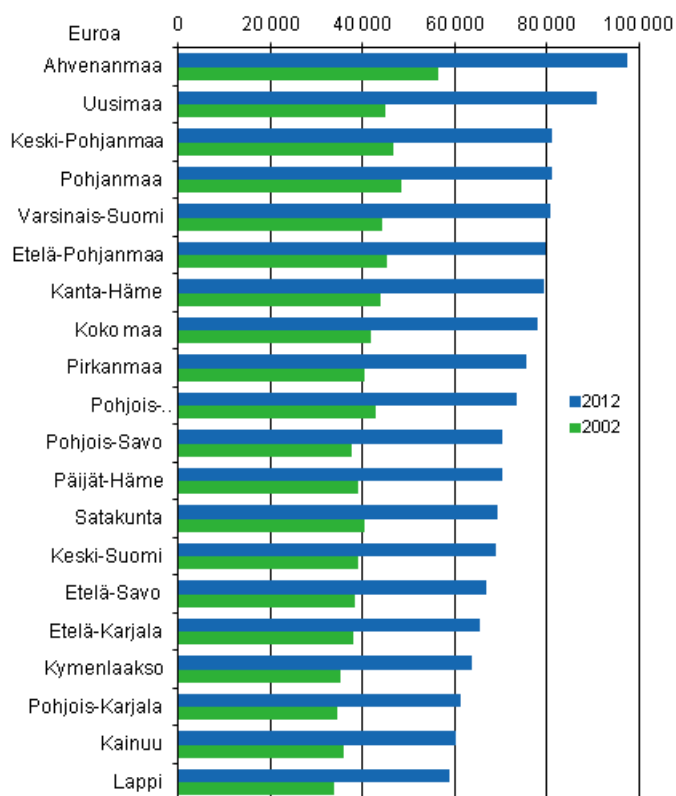
Yksinasuvat olivat muita useimmin velattomia. Heistä 37 prosentilla oli velkaa ja 19 prosentilla asuntovelkaa. Velkaa heillä oli keskimäärin 42 790 euroa. Yksinasuvistakin olivat asuntovelallisia useimmin

35–44-vuotiaat, joista asuntovelkaa oli 37 prosentilla. Yksinasuvilla oli asuntovelkaa 63 260 euroa velallista kohden, eniten 25–34-vuotiailla, joilla sitä oli 84 560 euroa. Nuorilla yksinasuvilla oli usein myös opintovelkaa, alle 35-vuotiaista sitä oli lähes joka kolmannella.

3. Eniten velkaa Etelä-Suomen asuntokunnilla

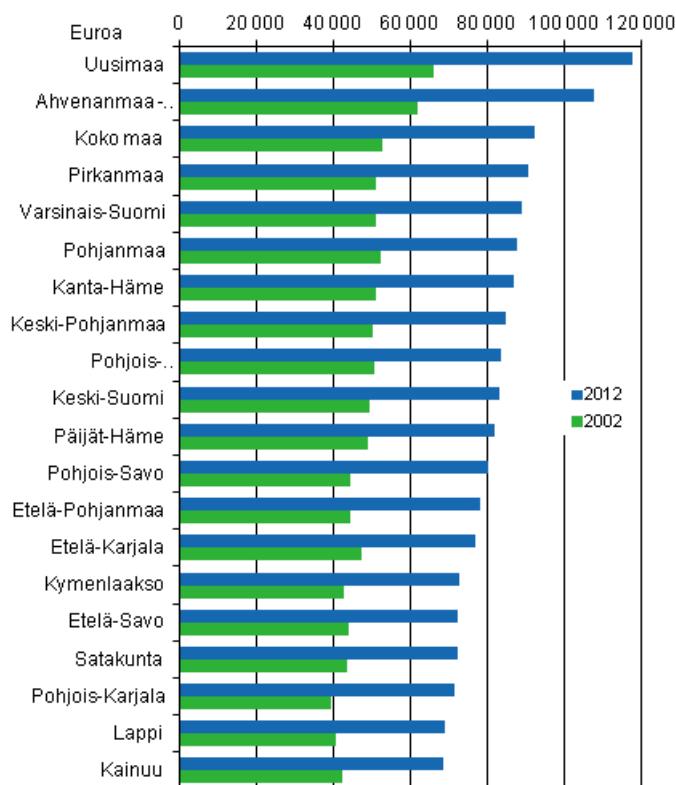
Ahvenanmaan ja Uudenmaan asuntokunnat olivat velkaisimpia. Ahvenanmaalla velallisilla asuntokunnilla oli velkaa 97 570 euroa ja Uudellamaalla 91 000 euroa asuntokuntaa kohti. Vähiten velkaa oli Kainuun ja Lapin asukkailla, noin 60 000 euroa velallista asuntokuntaa kohti.

Kuvio 5. Velat velallista asuntokuntaa kohti 2002 ja 2012, vuoden 2012 hinnoin

Velat ovat vuodesta 2002 kasvaneet eniten Uudellamaalla, missä velat velallista asuntokuntaa reaalisesti kaksinkertaistuivat. Vähiten velat kasvoivat Kainuussa, missä ne kasvoivat 69 prosenttia. Eniten asuntovelkaa oli Uudenmaan asuntokunnilla, joilla sitä oli 117 820 euroa asuntovelallista asuntokuntaa kohti (Kuvio 6). Seuraavaksi eniten, 108 050 euroa, sitä oli Ahvenanmaan asuntokunnilla. Asuntovelallisten asuntokuntien lukumäärä on kasvanut eniten Uudellamaalla, Kanta-Hämeessä ja Pirkanmaalla. Näissä maakunnissa asuntovelallisia oli vuonna 2012 noin 40 prosenttia enemmän kuin vuonna 2002.

Kuvio 6. Asuntovelat asuntovelallista asuntokuntaa kohti 2002 ja 2012, vuoden 2012 hinnoin

Pääkaupunkiseudulla oli asuntovelallisia hieman vähemmän kuin muualla, 30 prosenttia asuntokunnista. Pääkaupunkiseudulla asutaan muuta maata useammin vuokralla. Siellä asuntovelat olivat kuitenkin selvästi muuta maata suuremmat, 121 950 euroa asuntovelallista asuntokuntaa kohden, eli kolmanneksen suuremmat kuin koko maassa keskimäärin. Useimmin asuntovelkaa oli muun Helsinki-Uusimaan asuntokunnilla, joista 42 prosenttia oli asuntovelallisia. Asuntovelkaa niillä oli 110 660 euroa asuntovelallista asuntokuntaa kohti. Vähiten asuntovelkaa oli Pohjois- ja Itä-Suomen asuntokunnilla, 77 560 euroa asuntovelallista asuntokuntaa kohti.

Keskimääräiset asuntovelat ovat kasvaneet pääkaupunkiseudulla jonkin verran muuta maata enemmän. Siellä asuntovelallisilla asuntokunnilla oli asuntovelkaa vuonna 2012 reaalisesti 79 prosenttia enemmän kuin vuonna 2002, kun koko maassa keskimääräiset asuntovelat kasvoivat 75 prosenttia. Vähiten, 71 prosenttia, ne kasvoivat Etelä-Suomessa sekä Pohjois- ja Itä-Suomessa.

Asuntovelkaisimmat asuntokunnat asuvat suurten keskusten lähikunnissa. Nuorten perheiden ja muiden asumistasoaan parantamaan pyrkivien muuttoliike on suuntautunut usein keskusten sijasta lähikuntiin ainakin silloin, kun asumisen ongelmat liittyvät tilanpuutteeseen. Eniten asuntovelkaa oli vuonna 2012 Kauniaisten asuntokunnilla, 195 200 euroa velallisasuntokuntaa kohti ja seuraavaksi eniten, runsaat 130 000 euroa Sipoon, Siuntion, Espoon ja Kirkkonummen asuntovelallisilla. Helsinkiläisillä asuntovelkaa oli 119 400 euroa. Hieman helsinkiläisiä enemmän sitä oli myös Nurmijärven ja Tuusulan asuntovelallisilla. Tilanne on samankaltainen muissakin aluekeskuksissa, esimerkiksi Tampereen, Turun ja Oulun seuduilla.

4. 412 000 asuntokunnalla velkaa vähintään 100 000 euroa

Suuret velat yleisimpiä 35–44-vuotiailla

Vuonna 2012 oli 412 240 asuntokuntaa, joilla oli velkaa vähintään 100 000 euroa. Kaikista asuntokunnista niin paljon velkaa oli 16 prosentilla ja velallisista asuntokunnista 30 prosentilla. Edellisvuodesta määrä kasvoi 14 400 asuntokunnalla. Velkaa niillä oli 79 miljardia euroa, mikä oli 73 prosenttia asuntokuntien

kaikista veloista. Lähes kaikilla niistä oli asuntovelkaa. Veloista asuntovelkoja oli 60,4 miljardia, muita velkoja 13,2 miljardia ja elinkeinotoimintaa tai tulonhankintaa varten otettuja velkoja 5,0 miljardia euroa. Vähintään 200 000 euroa velkaa oli 120 800 asutokunnalla eli yhdeksällä prosentilla velallisista. Sellaisten asutokuntien määrä kasvoi edellisvuodesta lähes 9 000 asutokunnalla.

Useimmin suuria velkoja oli asutokunnilla, joiden viitehenkilö oli 25–44-vuotias. Asutokunnista, joilla oli velkaa yli 200 000 euroa, oli kaksi kolmannesta 25–44-vuotiaiden ja runsas viidennes 45–54-vuotiaiden asutokuntia (Taulukko 2). Alle 25-vuotiailla ja eläkeikäisillä oli niin suuria velkoja harvoin.

Taulukko 2. Asutokunnat, joilla velkaa vähintään 100 000 tai 200 000 euroa vuonna 2012

Viitehenkilön ikä	Asutokuntia	Velallisia asutokuntia	Velallisten osuus, %	Velat keskimäärin, €	Velat vähintään 100 000 €	Osuus asutokunnista, %	Velat vähintään 200 000 €	Osuus asutokunnista, %
Yhteensä	2 579 781	1 393 711	54,0	77 994	412 242	29,6	120 805	8,7
- 24	183 197	92 978	50,8	28 563	9 819	10,6	1 132	1,2
25 - 34	396 746	299 499	75,5	90 652	121 601	40,6	32 759	10,9
35 - 44	395 582	303 779	76,8	113 334	142 576	46,9	46 268	15,2
45 - 54	465 860	315 516	67,7	82 875	90 652	28,7	26 951	8,5
55 - 64	481 626	244 077	50,8	54 856	36 708	15,0	10 536	4,3
65 -	656 770	137 862	21,0	35 751	10 886	7,9	3 159	2,3

Pääkaupunkiseudun velallisista asutokunnista kolmanneksella oli velkaa vähintään 100 000 euroa. Eniten suuria velkoja oli kuitenkin muun Helsinki-Uusimaan alueella, jossa 40 prosentilla velallisista asutokunnista oli velkaa vähintään 100 000 euroa ja 14 prosentilla vähintään 200 000 euroa. Harvinaisimpia suuret velat olivat Pohjois- ja Itä-Suomessa. Siellä neljänneksellä velallisasutokunnista oli velkaa yli 100 000 euroa.

Vähintään 100 000 euroa asuntovelkaa oli 325 680 asutokunnalla ja yli 200 000 euroa 77 030 asutokunnalla (Taulukko 3). Yhdeksällä prosentilla asuntovelallisista oli siten asuntovelkaa vähintään 200 000 euroa. Edellisvuodesta sellaisten asutokuntien määrä kasvoi 8 300 asutokunnalla. Joka toisella pääkaupunkiseudun asuntovelallisista asutokunnista oli asuntovelkaa vähintään 100 000 ja 17 prosentilla yli 200 000 euroa. Suuret asuntovelat olivat lähes yhtä yleisiä muunkin Helsinki-Uusimaan asutokunnilla.

Taulukko 3. Asutokunnat, joilla asuntovelkaa vähintään 100 000 tai 200 000 euroa vuonna 2012

Asutokunnan ikä ja rakenne	Asuntovelallisia asutokuntia	Asuntovelkaa vähintään 100 000 €			Asuntovelkaa vähintään 200 000 €		
		Asutokuntia	Osuus asuntovelallisista, %	Asuntovelat keskimäärin, €	Asutokuntia	Osuus asuntovelallisista, %	Asuntovelat keskimäärin, €
Asutokunnat yhteensä	869 777	325 682	37,4	172 396	77 028	8,9	276 169
1 hengen talous	201 309	39 770	19,8	146 270	4 112	2,0	284 526
- 24	8 614	2 205	25,6	127 199	63	0,7	272 076
25 - 34	44 818	14 360	32,0	136 194	857	1,9	250 511
35 - 44	38 567	10 639	27,6	149 718	1 286	3,3	277 534
45 - 54	43 011	7 528	17,5	156 193	1 088	2,5	296 488
55 - 64	41 364	3 826	9,2	160 617	602	1,5	319 733
65 -	24 935	1 212	4,9	163 159	216	0,9	306 384
2 aikuista, ei lapsia	238 940	76 461	32,0	169 439	16 904	7,1	273 176
- 24	7 602	3 742	49,2	143 834	300	3,9	237 622
25 - 34	49 544	30 987	62,5	168 350	7 001	14,1	253 616
35 - 44	29 580	14 828	50,1	177 122	3 985	13,5	273 859
45 - 54	52 416	13 783	26,3	166 665	2 771	5,3	285 593
55 - 64	67 061	9 856	14,7	171 825	2 072	3,1	308 742
65 -	32 737	3 265	10,0	178 747	775	2,4	320 643
1 aikuinen + väh. 1 lapsi	38 900	12 509	32,2	149 716	1 496	3,8	271 550
Väh. 2 aikuista + väh. 1 lapsi	329 598	178 623	54,2	180 130	49 727	15,1	274 462
Muu asutokunta	61 030	18 319	30,0	181 533	4 789	7,8	298 744

Useimmin suuria asuntovelkoja oli niillä kahden huoltajan asutokunnilla, joissa oli lapsia. Sellaisista noin 50 000 asutokunnalla, eli 15 prosentilla asuntovelallisista oli asuntovelkaa vähintään 200 000 euroa. Tavallisia näin suuret asuntovelat olivat myös kahden huoltajan lapsettomilla asutokunnilla silloin, kun viitehenkilö oli iältään 25–44-vuotias. Yksinasuvista asuntovelallisista niin velkaisia oli vain kaksi ja yksinhuoltajista neljä prosenttia.

Lähes kaikilla asutokunnilla, joilla oli paljon velkaa, oli asuntovelkaa. Suurimmalla osalla asutokunnista, joilla oli paljon velkaa, oli kuitenkin myös kulutukseen ja muihin suurehkoihin hankintoihin otettua velkaa ja yleisimpiä suuret velkamäärät olivat niillä asutokunnilla, joilla oli tulonhankintaa tai elinkeinotoimintaa varten otettua velkaa.

719 000 asutokunnalla velkaa vähintään vuositulojen verran

Velkojen rasittavuudesta saa paremman kuvan suhteuttamalla velkamäärät asutokuntien käytettävissä oleviin vuosituloihin. Velkojen suhde vuoden aikana saatuihin käytettävissä oleviin rahataloihin on velkaantumisasaste. Vuoden 2012 osalta on syytä huomata, että verohallinto muutti ohjeistustaan rahoituslaitosten ilmoituksista ns. muiden velkojen osalta, joten vuoden 2012 velkaantumisasasteet eivät ole vertailukelpoisia aiempien vuosien kanssa.³⁾

3) Ns. jatkuvien luottojen ilmoitusvelvollisuuden poisto aiheutti sen, että velallisten joukosta poistui paljon velallisia, joiden velat olivat koostuneet lähinnä pienehköistä kulutusluotoista. Velallisten asutokuntien velkaantumisasaste kasvoi sen seurauksena 155 prosentista 171 prosenttiin vuodesta 2011 vuoteen 2012. Toisaalta kaikkien asutokuntien velkaantumisteiden kasvu jäi todennäköisesti liian pieneksi, koska osaa kulutusluotoista ei enää tarvinnut ilmoittaa. Velkaantumistilastossa kaikkien asutokuntien velkaantumisasaste oli 111 prosenttia sekä vuonna 2011 että vuonna 2012, mutta rahoitustilinpidon tietoihin perustuvat kotitaloussektorin velkaantumisasasteet kasvoivat samana aikana runsaat kaksi prosenttiyksikköä 115 prosentista 117,3 prosenttiin. Rahoitustilinpidon velkakäsite on velkaantumistilastosta laajempi, siihen sisältyvät myös mm. asuntoyhtiöiden osakkaiden osuudet taloyhtiöiden veloista. Myös asuntovelallisten asutokuntien velkaantumisasasteet olisivat ilman muutosta todennäköisesti kasvaneet jonkin verran enemmän. Asuntovelallisten veloista oli muita velkoja 14 prosenttia vuonna 2011 ja 13 prosenttia vuonna 2012.

Vuosikymmenen aikana ovat asuntokuntien velat kasvaneet selvästi tuloja enemmän. Vuodesta 2002 vuoteen 2012 velat reaalisesti kaksinkertaistuivat, kun käytettävissä olevat rahatulot kasvoivat 27 prosenttia. Vuonna 2012 oli kaikkien asuntokuntien velkaantumisaste, eli velkojen suhde käytettävissä oleviin rahatuloihin 111 prosenttia, kun se vuonna 2002 oli 70 prosenttia. Vuosikymmenen vaihteen tienoilla on velkaantumisasteen kasvu kuitenkin hidastunut.

Velkaisimpia olivat asuntokunnat, joiden viitehenkilö oli 25–34-vuotias. Niiden velkaantumisaste oli 192 prosenttia vuonna 2012. Eläkeikäisten asuntokunnilla olivat velkaantumisasteet selvästi muita pienempiä: yli 65-vuotiaiden asuntokunnilla oli velkaa 27 prosenttia vuosituloista vuonna 2012 (Taulukko 4). Alle 35-vuotiaiden asuntokuntia lukuun ottamatta velallisten asuntokuntien velkaantumisasteet kasvoivat edellisvuodesta.

Asuntokuntia, joilla oli velkaa vähintään vuositulojen verran, oli 483 210 vuonna 2002 ja 718 650 vuonna 2012. Edellisvuodesta niiden määrä kasvoi 2 100 asuntokunnalla. Niin paljon velkaa oli 28 prosentilla kaikista ja 52 prosentilla velallisista asuntokunnista. Asuntovelallisista asuntokunnista 75 prosentilla oli velkaa vähintään vuositulojen verran.

Asuntokuntia, joiden velat olivat vähintään kolminkertaiset käytettävissä oleviin vuosituloihin verrattuna, oli 263 200 eli kymmenen prosenttia kaikista asuntokunnista. Lähes kaikilla niistä oli asuntovelkaa. Yleisimpiä niin suuret velat olivat asuntokunnilla, joiden viitehenkilö oli 25–44-vuotias. Vähintään kolme kertaa vuositulojen verran velkaa oli neljänneksellä niistä asuntokunnista, joiden viitehenkilö oli 24–35-vuotias ja viidenneksellä niistä asuntokunnista, joiden viitehenkilö oli 35–44-vuotias.

Taulukko 4. Asuntokuntien velkaantumisasteet ikäluokittain 2002–2012, %

Ikä	Vuosi										
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012 ¹⁾
Yhteensä	70	76	82	91	98	101	105	109	110	111	111
–24	58	64	69	80	88	91	86	85	80	79	76
25–34	125	139	151	171	182	189	188	193	195	195	192
35–44	104	114	124	138	149	155	161	170	175	178	181
45–54	64	69	74	83	89	94	100	107	110	112	115
55–64	38	41	44	49	52	54	57	61	63	65	67
65–	12	12	14	15	17	18	20	22	23	26	27

1) Velkaantumisasteet eivät ole vuoden 2012 osalta vertailukelpoisia edellisten vuosien kanssa

Suuret velat yleisiä lapsiperheillä

Velallisilla asuntokunnilla oli velkaa 171 prosenttia vuosituloista vuonna 2012. Velkaisimpia olivat 25–34-vuotiaiden asuntokunnat, joilla velkaantumisaste oli 230 prosenttia (liitetaulukko 1). Eläkeikäisilläkin velallisasuntokunnilla oli velkaa keskimäärin vuositulojen verran. Yleisimpiä suuret velat suhteessa tuloihin olivat asuntokunnilla, joiden viitehenkilö oli 25–34-vuotias. Kolmanneksella sellaisista velallisasuntokunnista oli velkaa vähintään kolme ja seitsemällä prosentilla viisi kertaa vuositulojen verran.

Velallisilla yksinhuoltajatalouksilla ja lapsiperheillä oli velkaa yli 200 prosenttia vuosituloista. Neljänneksellä yhden ja kahden huoltajan velallisasuntokunnista, joissa oli lapsia, velat olivat vähintään kolminkertaiset vuosituloihin verrattuna. Eniten velkaa suhteessa tuloihin, keskimäärin 271 prosenttia, oli kahden aikuisen asuntokunnilla, joissa oli lapsia ja joiden viitehenkilö oli 25–34-vuotias. Sellaisista velallisasuntokunnista 42 prosentilla oli velkaa vähintään kolme kertaa vuositulojen verran. Lähes kaikki velalliset lapsiperheet olivat sellaisia, joissa viitehenkilö oli iältään 25–54-vuotias. Lapsettomilla kahden aikuisen velallisasuntokunnillakin oli velkaa kaksi kertaa vuositulojen verran silloin, kun niiden viitehenkilö oli 25–44-vuotias.

Asuntovelallisilla velkaa keskimäärin 216 prosenttia vuosituloista

Asuntovelkaisten velkaantumisasasteet olivat vielä korkeammat kuin kaikilla velallisilla. Asuntovelallisten asuntokuntien velkaantumisasaste oli sitä korkeampi, mitä nuorempi oli asuntokunnan viitehenkilö. Kaikkien asuntovelallisten asuntokuntien velat suhteessa vuosituloihin olivat yli kaksinkertaiset ja nuorimmilla reilusti yli kolminkertaiset. Vielä eläkeikäisilläkin asuntovelallisilla oli velkaa selvästi yli vuositulojen verran. Nuorimpia asuntovelallisia lukuun ottamatta asuntovelkaisten asuntokuntien velkaantumisasasteet kasvoivat edellisvuodesta.

Taulukko 5. Asuntovelallisten asuntokuntien velkaantumisasasteet ikäluokittain 2002–2012, %

Viitehenkilön ikä	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012 ¹⁾
Yhteensä	152	162	172	187	197	203	208	214	216	216	216
-24	236	259	276	305	319	321	311	321	323	330	322
25–34	213	230	244	266	280	287	288	296	300	300	300
35–44	157	170	181	198	209	216	223	231	236	237	240
45–54	116	123	131	143	152	159	166	174	177	178	180
55–64	104	108	112	120	127	132	140	143	144	147	148
65–	95	98	105	112	120	124	127	129	134	136	137

1) Velkaantumisasasteet eivät ole vuoden 2012 osalta vertailukelpoisia edellisten vuosien kanssa

Eniten velkaa suhteessa tuloihin oli Ahvenanmaan, pääkaupunkiseudun ja muun Helsinki-Uusimaan asuntovelallisilla asuntokunnilla. Kolmanneksella näiden alueiden asuntovelallisista asuntokunnista oli velkaa vähintään kolme kertaa vuositulojen verran. Pienimmät velkaantumisasasteet olivat Pohjois- ja Itä-Suomessa. Sielläkin neljänneksellä asuntovelallista olivat velat vähintään kolminkertaiset vuosituloihin verrattuna.

Taulukko 6. Asuntovelallisten asuntokuntien velkaantumisasasteet suuralueittain 2002–2012, %

Suuralue	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012 ¹⁾
Koko maa	152	162	172	187	197	203	208	214	216	216	216
Pääkaupunkiseutu	153	168	181	198	207	209	217	225	227	227	231
Muu											
Helsinki-Uusimaa	157	171	183	200	214	222	227	232	233	233	232
Etelä-Suomi	150	160	169	184	194	202	207	211	213	213	210
Länsi-Suomi	152	161	170	182	192	198	202	208	211	211	211
Pohjois- ja Itä-Suomi	148	155	163	176	187	194	198	202	203	204	203
Ahvenanmaa-Åland	151	163	174	185	201	208	215	222	226	228	234

1) Velkaantumisasasteet eivät ole vuoden 2012 osalta vertailukelpoisia edellisten vuosien kanssa

Asuntovelallisten asuntokuntien velkaantumisasasteet olivat sitä suuremmat, mitä alhaisempi niiden tulotaso oli. Pienituloisimpaan viidennekseen kuuluvilla asuntokunnilla oli velkaa keskimäärin 3,6 kertaa vuositulojen verran, mutta hyvätuloisimmankin viidenneksen asuntokunnilla olivat velat lähes kaksinkertaiset vuosituloihin verrattuna.

Taulukko 7. Asuntovelallisten asuntokuntien velkaantumisasteet tuloviidenneksittäin 2002-2012, %

Tuloviidennes	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012 ¹⁾
Kvintiilit yhteensä	152	162	172	187	197	203	208	214	216	216	216
1. Kvintiili	238	262	283	313	337	348	354	370	372	369	361
2. Kvintiili	180	193	205	224	237	244	246	253	258	258	254
3. Kvintiili	162	174	185	200	212	220	221	228	231	232	229
4. Kvintiili	151	162	171	187	198	205	208	212	214	215	214
5. Kvintiili	134	142	151	164	172	177	185	190	190	190	193

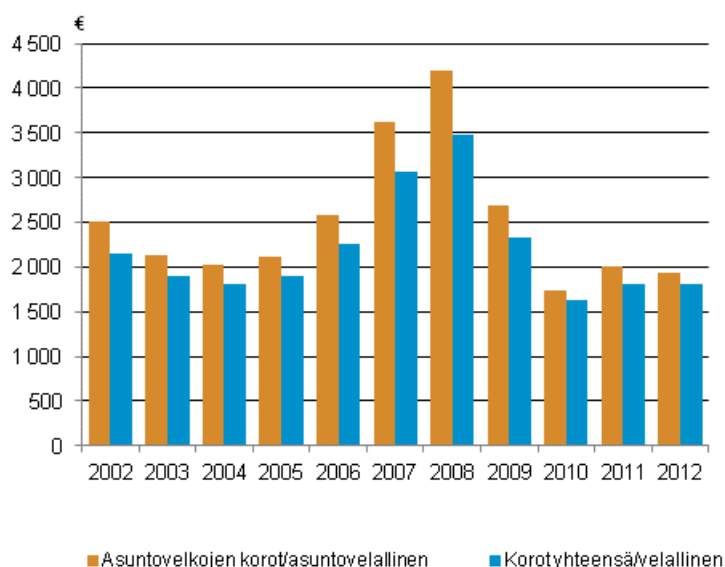
1) Velkaantumisasteet eivät ole vuoden 2012 osalta vertailukelpoisia edellisten vuosien kanssa

Asuntovelallisten asuntokuntien tulot olivat kolmanneksen suuremmat kuin kaikilla asuntokunnilla. Asuntovelallisista asuntokunnista 30 prosenttia kuului ylimpään tuloviidennekseen ja vain kahdeksan prosenttia pienituloisimpaan viidennekseen. Eniten suhteellisen pienituloisia asuntovelallisia oli nuorimpien ja vanhimpien asuntokuntien joukossa. Alle 24-vuotiaista asuntovelallista asuntokunnista 15 prosenttia kuului alimpaan ja vain seitsemän prosenttia ylimpään tuloviidennekseen. Nuorimpien asuntovelallisten tulot olivat silti selvästi, 70 prosenttia korkeammat kuin kaikilla samanikäisillä asuntokunnilla. Eläkeikäisistäkin asuntovelallisista 15 prosenttia kuului alimpaan tuloviidennekseen, mutta heitä oli nuoria enemmän myös suhteellisten hyvätuloisten joukossa.

5. Korkomenojen vaihtelut suuria

Vuonna 2012 keskimääräiset korkomenot velallista asuntokuntaa kohti olivat 1 820 euroa. Asuntovelallisilla asuntovelkojen keskimääräiset korkomenot olivat 1 930 euroa. Asuntokuntia, joiden korkomenot olivat yli 5 000 euroa, oli 94 520 eli seitsemän prosenttia velallisista asuntokunnista. Niistä 91 prosentilla oli asuntovelkaa. Vähintään 10 000 euron korkomenot oli 12 720 asuntokunnalla eli noin prosentilla velallisista. Velallisista 46 prosenttia maksoi korkoja enintään 1 000 euroa vuonna 2012.

Kuvio 7. Asuntovelkojen korot sekä korot yhteensä velallista asuntokuntaa kohti 2002-2012, vuoden 2012 hinnoin

Asuntokunnat maksoivat asuntovelkojen korkoja 1,7 miljardia euroa vuonna 2012. Asuntolainakorkojen osuus asuntokuntien korkomenoista oli 66 prosenttia, kun asuntovelkojen osuus asuntokuntien veloista oli 74 prosenttia.

Asuntokuntien korkomenot ovat vuosikymmenen aikana vaihdelleet huomattavasti enemmän kuin velkamäärät. Korkomenot olivat suurimmillaan vuonna 2008, jolloin asuntokunnat maksoivat korkoja 5,1 miljardia euroa vuoden 2012 hinnoilla. Vuonna 2012 asuntokuntien korkomenot olivat reaalisesti noin puolet siitä, 2,5 miljardia euroa.

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Velallisten asuntokuntien lukumäärä ja velkaantumisasteet 2012

Ikä ja rakenne	Asuntokuntia yhteensä	Velkaantumisaste, kaikki asuntokunnat, % ¹⁾	Velallisia asuntokuntia	Velkaantumisaste, velalliset asuntokunnat, % ¹⁾	Asuntovelallisia asuntokuntia	Velkaantumisaste, asuntovelalliset asuntokunnat, % ¹⁾
Asuntokunnat yhteensä	2 579 781	111	1 393 711	171	869 777	216
-24	183 197	76	92 978	127	20 791	322
25 - 34	396 746	192	299 499	230	188 214	300
35 - 44	395 582	181	303 779	215	243 067	240
45 - 54	465 860	115	315 516	152	220 260	180
55 - 64	481 626	67	244 077	115	135 556	148
65 -	656 770	27	137 862	100	61 889	137
1 hengen talous	1 069 933	78	398 078	176	201 309	254
-24	106 579	65	45 435	137	8 614	386
25 - 34	151 918	142	93 410	212	44 818	333
35 - 44	103 777	143	58 325	221	38 567	281
45 - 54	144 619	101	69 237	180	43 011	231
55 - 64	195 223	64	75 437	143	41 364	191
65 -	367 817	21	56 234	116	24 935	165
1 aikuinen + väh. 1 lapsi	100 413	142	64 247	205	38 900	285
Väh. 2 aikuista + väh. 1 lapsi	465 688	180	401 659	206	329 598	230
-24	10 251	150	7 301	196	3 349	332
25 - 34	109 725	250	99 254	271	81 810	307
35 - 44	187 512	198	167 396	218	147 315	234
45 - 54	134 600	130	110 483	157	85 867	176
55 - 64	20 781	107	15 398	140	10 207	163
65 -	2 819	102	1 827	146	1 050	170
2 aikuista, ei lapsia	798 328	80	426 113	138	238 940	188
-24	53 683	73	33 432	109	7 602	290
25 - 34	98 126	175	81 399	203	49 544	279
35 - 44	48 904	166	38 947	199	29 580	233
45 - 54	108 113	107	78 033	142	52 416	174
55 - 64	220 167	61	122 299	106	67 061	135
65 -	269 335	28	72 003	93	32 737	124
Muu asuntokunta	145 419	93	103 614	125	61 030	162

1) Vuoden 2012 velkaantumisasteet eivät ole vertailukelpoisia aiempien vuosien kanssa

Velkaantumistilaston laatuseloste

1. Tilastotietojen relevanssi

Velkaantumistilasto perustuu koko asuntokuntaväestön kattavaan aineistoon, joten sillä voidaan kuvata asuntokuntien velkoja ja niiden jakautumista luotettavasti myös pienemmissä väestöryhmissä, esimerkiksi aluenäkökulmasta. Tilasto täydentää siten otosaineistoista (Tulonjakotilasto, Varallisuustutkimukset) tai makrotason luottokantatilastoista saatavaa kuvaa velkojen määrästä ja jakautumisesta velkalajeittain ja asuntokunta- tai kotitaloustyypeittäin.

2. Tilaston menetelmäkuvaus

Velkaantumistilasto perustuu vuosittain hallinnollisista rekistereistä yhdisteltyyn koko väestön kattavaan kokonaisaineistoon, joka sisältää yksityiskohtaista tietoa rekisterikotitalouksien veloista, koroista ja tuloista. Luotto- ja rahoituslaitokset, huoltokonttorit, työnantajat, valtio, kunnat, vakuutus- ja eläkelaitokset ja vakuutusyhtiöt jättävät verohallitukselle vuosi-ilmoitukset verovelvollisten lainoista ja luotollisista shekkitileistä (ei limiitti), niiden käyttötarkoituksesta ja maksetuista koroista. Vuosi-ilmoituksissa lainakohtaiset laina- ja korkotiedot koskevat luonnollisten henkilöiden (ml. elinkeinonharjoittajat, maa- ja metsätalouden harjoittajat) ja kuolinpesien lainoja 31.12. Velallisia voivat olla myös ulkomaalaiset. Mukana ei ole huoltokonttorien ja muiden yleisimpien luotonantajien tietoja lainoista, joiden käyttötarkoitus on muu kuin asuntovelka tai valtion tai Ahvenanmaan maakuntahallituksen takaama opintovelka ja joiden velkapääoma on enintään 1700 euroa. Tilaston kohdeperusjoukon muodostavat asuntokunnat eli ns. asuntokuntaväestö. Tutkimuksen ulkopuolelle jäävät pysyvästi ulkomailla asuvat, osoitteettomat ja laitosväestö (esimerkiksi pitkäaikaisesti vanhainkodeissa, hoitolaitoksissa, vankiloissa tai sairaaloissa asuvat).

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Velkaantumistilaston tietoja verrataan koko maan tasolla Tilastokeskuksen luottokantatilaston ja Suomen Pankin rahoitusmarkkinatilaston tietoihin.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Velkaantumistilastoa tehdään vuosittain, ensimmäisen kerran tilasto ilmestyi vuonna 2008. Edellisvuoden velkatiedot julkaistaan noin puoli vuotta tilastovuoden päättymisen jälkeen. Tulotiedot saadaan myöhemmin. Uusimmilla tulotiedoilla täydennetyt tiedot julkaistaan noin vuosi tilastovuoden päättymisestä.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Velkaantumistilaston tietoja julkaistaan Tilastokeskuksen internetsivuilla osoitteessa www.tilastokeskus.fi/ Tulot ja kulutus aihealueen alla.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Velkaantumistilastosta on vertailukelpoinen aikasarja-aineisto vuosilta 2002–2011. Vuonna 2012 muiden velkojen määrittely muuttui siten etteivät ne enää sisällä rahoituslaitosten myöntämiä ns. jatkuvia luottoja (ks. tarkemmin Käsitteet ja määritelmät). Muutos vaikuttaa paitsi muiden velkojen määrään ja velallisten lukumääriin myös velkojen kokonaissummaan ja keskimääräisiin velkoihin.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tietoja kotitaloussektorin veloista julkaistaan myös mm. Tilastokeskuksen Luottokantatilastossa, rahoitustilinpäädössä ja Suomen Pankin rahoitusmarkkinatilastoissa. Määrittely- ja käsite-erojen vuoksi

näiden tiedot voivat poiketa toisistaan. Luottokantatilastossa kotitaloussektorin velkoihin kuuluvat myös asunto-osakeyhtiöiden osakaslainat, jotka velkaantumistilastosta puuttuvat. Samoin kulutusluotot ovat siellä kattavammin mukana, esimerkiksi ns. pikavipit eivät sisälly velkaantumistilaston aineistoon. Luottokantatilastoon perustuen kansantalouden tilinpito julkaisee kotitaloussektorin velkaantumisasteita. Ne poikkeavat hieman velkaantumistilastossa julkaistuista myös tulokäsittien osalta.

Lisätietoja

Timo Matala 09 1734 3422
Vastaava tilastojohtaja:
Riitta Harala
toimeentulo@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi/til/velk
Lähde: Velkaantumistilasto 2012. Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 09 1734 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISBN 978-952-244-125-6
(pdf)